

IDROTT DIDAKTISK INRIKTNING, GRUNDKURS, 30 HÖGSKOLEPOÄNG

PHYSICAL EDUCATION WITH AN EDUCATIONAL PERSPECTIVE,
BASIC LEVEL, 30 HIGHER EDUCATION CREDITS

Basdata

Kursen ingår i inriktningsstudierna och utgör huvudämnet i lärarutbildningen samt är en obligatorisk kurs inom Lärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan.

Ämne: Idrott
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Grund

Kursplanen har behandlats av institutionsrådet vid Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap 2007-12-05.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2007-12-19.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med VT 2008.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Humanbiologi 7.5hp

- rörelseorganens anatomi och fysiologi,
- idrottsskador,
- cirkulations- och respirationssystemets anatomi och fysiologi,
- fysiologisk adaptation till fysisk aktivitet och träning.

Moment 2 – Idrotts- och hälsodidaktik *med ämne-teori och verksamhetsförlagd utbildning*, 7.5hp (vfu 6hp)

- barns och ungdomars hälsa, anatomiska, fysiska och motoriska utveckling i relation till kursplanens mål i ämnet idrott och hälsa,
- lärande och lärandets variationer i idrott och hälsa samt det egna lärarskapet,
- planering och genomförande av undervisningssituationer i idrott och hälsa,
- organisation i berörda skolformer. Grundskolans måldokument.

Moment 3 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5hp (vfu 0,75hp)

Inom följande delmoment ingår lärandet och lärandets variationer samt användning av material/läromedel genom planering och genomförande av undervisning.

- gymnastiska och idrottsliga grundformer,
- rörelse och dansens grundformer,
- bollspel, lek och grundformer.

Moment 4 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5hp (vfu 0,75hp)

Inom följande delmoment ingår lärandet och lärandets variationer samt användning av material/läromedel genom planering och genomförande av undervisning.

- målspelens grundformer,
- simningens grundformer,
- sommarfriluftslivets grunder och orientering.

I moment 3 och 4 integreras idrott och hälsa med andra kunskapsområden ur ett didaktiskt perspektiv. Det sker även planering, genomförande och utvärdering av undervisningssituationer med fokus på idrottsdidaktiska frågor för grundskolans åldrar.

Den verksamhetsförlagda utbildningen ska planeras och följas upp av ansvarig lärare för kursmomentet, verksamhetsföreträdare (examinerad lärare idrott och hälsa) och student och anpassas till det arbete som pågår i verksamheten. Studenten och partnerskolan ska ha inflytande över innehållet i den verksamhetsförlagda delen av kursmomentet.

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer och demonstrationer. Delar av kursen har karaktären av idrottsligt laborativ verksamhet där aktivt, praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för inhämtande av kunskaper och färdigheter, såväl högskoleförlagd som verksamhetsförlagd utbildning. Delar av undervisningen genomförs på annan ort.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till ett partnerområde. Närvaro under all verksamhetsförlagd utbildning är obligatorisk.

Progression

Kursen är den första som studenten möter inom huvudämnet *Idrott didaktisk inriktning* och flera av momenten är därför av orienterande och grundläggande karaktär. Den vetenskapliga progressionen sker genom att innehållet i kursen bygger på vetenskapliga studier och tidigare kurser inom det allmänna utbildningsområdet. Professionsprogressionen synliggörs genom att kursen har en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer.

Ämnesprogressionen tar sin utgångspunkt i studier inom humanbiologi, idrottslära med fokus på orientering, simning och friluftsliv, bollspel, rörelse och dans, gymnastik och friidrott samt med ämnesteorier och skoldidaktiska frågor.

Kursen utgör en grund för vidare studier inom huvudämnet *Idrott didaktisk inriktning*.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- beskriva och redogöra för människokroppens byggnad och funktion, människokroppens anpassning till fysisk aktivitet, inaktivitet och olika typer av träning och identifiera skador och sjukdomar kopplat till fysisk aktivitet samt genomföra och tolka mätning av blodtryck i vila och vid arbete,
- praktiskt genomföra akut omhändertagande efter skada och kunna beskriva hur rehabiliteringsprocessen är upplagd,
- kunna redogöra för fakta och visa förståelse för grundläggande begrepp samt visa på personlig färdighet inom de olika praktiska momenten som ingår i kursen samt visa

- förmåga att på ett grundläggande sätt reflektera över det egna lärandet inom respektive moment,
- med lek och grundformer och det didaktiska perspektivet som utgångspunkt kunna planera, genomföra och utvärdera undervisningssituationer samt reflektera över det egna lärarskapet och elevers lärande på en grundläggande nivå i ämnet idrott och hälsa inom kursens praktiska moment samt vfu,
  - visa på grundläggande förståelse i kopplingen mellan lärandet inom idrottens lek och grundformer och barns motoriska, fysiska, sociala, och psykiska utveckling,
  - reflektera över sambandet mellan kursens praktiska innehåll och skolans styrdokument,
  - utifrån ett säkerhetstänkande analysera och identifiera riskmoment vid planering, genomförande och redovisning av olika praktiska moment.

Examination

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Kunskaper examineras genom seminarier, inlämningsuppgifter, skriftliga och/eller muntliga prov, enskilt och/eller i grupp samt, i förekommande fall, genom praktiskt handlande. Examination kan även ingå som en integrerad del av undervisningen.

Den verksamhetsförlagda utbildningen (vfu) genomsyrar momenten 2-4 i kursen. Verksamhetsförlagda uppgifter/frågor hämtas från verksamhetsfältet och i de moment som läses vid högskolan. Dessa ingår i bedömning av hel kurs. Studenten och skolan får på detta sätt inflytande över innehållet i den verksamhetsförlagda delen av kursen. De verksamhetsbaserade uppgifterna bedöms relaterat till målen i kursen av kurslärare och verksamhetsföreträdare som ska vara examinerad lärare. Studentens närvaro anges. Godkänt på den verksamhetsförlagda delen krävs för godkänt på kursen.

Följande examinationsformer gäller inom respektive kursmoment:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5hp

- skriftlig tentamen (aulatentamen) samt praktiska gruppuppgifter (tillämpning).

Moment 2 – Idrotts- och hälsodidaktik, med ämnesteori och vfu, 7,5hp

- individuell skriftlig uppgift från kurslitteratur, litteraturseminarium, skriftliga och praktiska VFU-uppgifter/redovisningar.

Moment 3 och 4 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5hp samt

Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5hp

- fakta (ex regler, taktik, utrustning, säkerhet, miljö,), färdighet (personlig färdighet i enskilda moment) och förståelse (didaktisk och metodisk stegring av idrottsliga moment) examineras genom skriftliga och praktiska prov enskilt och i grupp (arbetslag). Praktiska ledaruppgifter med skolklasser. Uppgifter som ska genomföras och dokumenteras under den sammanhängande VFU-perioden. Kan genomföras individuellt, i par eller i grupp. Individuella frågeställningar/uppgifter för VFU-period som genomförs, dokumenteras och lämnas in skriftligt och bedöms i moment 2.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under kursens gång vid separata provtillfällen enligt kursintroduktion som student erhåller i och med kursstart. Omprovttillfällen anordnas tidigast

tre veckor efter kursens slut samt ytterligare vid terminens slut samt när kursen ges vid kommande tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och hel kurs används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. För betyget Godkänt på kursen krävs att samtliga moment är godkända.

Vid en betygskonferens med examinator och kursansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna erhålla preciserad information om examinationsformer och betygskriterier för respektive nivå.

Förkunskapskrav

Studenten skall vara antagen till Lärarprogrammet, 240-330 högskolepoäng vid GIH.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5hp

Obligatorisk litteratur:

Feneis, H. *Anatomisk bildordbok*. (Stockholm: Liber, 2001), 440 s.

Karlsson, J., Thomeé, R., Martinsson, L., Swärd, L. *Motions- och idrottsskador samt deras rehabilitering*. (Stockholm: SISU, 1999), 310 s.

Peterson, L., Renström, P., Tunek, V., Brokop, S., Roos, O. *Skador inom idrotten*. (Stockholm: Prisma, 2003), 534 s.

Wilmore, J., Costill, D. *Physiology of Sport and Exercise*, 3rd Edition. (Champaign, IL: Human Kinetics, 2004), s. 33-57; 118-157; 184-204; 206-304.

Wirhed, R. *Anatomi och rörelselära inom idrotten*. (Örebro: Harpoon publications AB, 1999), 132 s.

Laborationskompendium (GIH, 2007).

Rekommenderad litteratur:

Sand, O., Sjaastad, Ø., Haug, E. *Människans fysiologi*. (Stockholm: Liber, 2001), 600 s (valda delar)

Lännergren, J., Ulfendahl, M., Lundeberg, T., Westerblad, H. *Fysiologi*. (Lund: Studentlitteratur, 1998), 444 s.

Moment 2 – Idrotts- och hälsodidaktik med ämne teori och vfu, 7,5hp

Obligatorisk litteratur:

Idrottsdidaktiska utmaningar, red. Larsson, H., & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 9-69, 233-285.

Kursplan Idrott och hälsa, grundskolan. www.skolverket.se

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94. <http://www.skolverket.se/sb/d/468>

Moment 3 – Idrottslära; Idrott, lek och grundformer I, 7,5hp

Obligatorisk litteratur:

- Bolling, B. *Bollspelsvariationer. Idrotteket nr 7.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1996), 14 s.
- Bolling, B. *Bollspelsdidaktik. Idrotteket nr 4.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998) 20 s.
- Frykman Järlefeldt, M., Meckbach, J., Nyberg, M., Söderström, S. *Börja dansa, Idrotteket nr 9.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1999), 29 s.
- Gunnarson, B., Webjörn, V. *Pedagogiskt drama. Läreriet nr 8.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1996), 37 s.
- Linderoth, J. "Eleven, Leken och Spelet - Om spel i undervisning". (Göteborg: Göteborgs universitet, 2002), 19 s.
- Meckbach, J., Söderström, S., Wedin, E. *Didaktik i rytmik, rörelse och dans. Idrotteket nr 8.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 2001), 28 s.
- Metodik och teknik i matta och hopp.* (Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 2007), 82 s.
- Metodik i redskap – grunddelen,* (Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 1989), 47 s.
- Nyberg, M., & Sterner, T. "Gymnastik som redskap", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Larsson, H., & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 87-102.
- Nyberg, M., & Tidén, A. "Allsidig rörelsekompetens – ett kroppligt ABC", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Larsson, H., & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s. 70-86.
- Kompendium. Trampett. (Stockholm: GIH, 2007).
- Kompendium. Idrottsliga grundformer, *Löpning, hopp och kast:* (Stockholm: GIH, 2007).
- [http://itforpedagoger.skolutveckling.se/digitalAssets/128879 Eleven Leken och Spelet - Om spel i undervisning.pdf](http://itforpedagoger.skolutveckling.se/digitalAssets/128879_Eleven_Leken_och_Spelet_-_Om_spel_i_undervisning.pdf)

Moment 4 - Idrottslära; Idrott, lek och grundformer II, 7,5hp

- Aagaard, P., Jorgensen, S., Madsen, L., Totrup, C. *Instruktionsbog i Livraddning* (Roskilde: Förlaget ROAS ApS, 1998), 123 s.
- Bengtsson, B. *Allemansrätten: Vad säger lagen?* (Stockholm: Naturvårdsverket, 2005), 68 s.
- Bolling, B. *Fotboll. Idrotteket nr 5.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 26 s.
- Bolling, B. *Basket. Idrotteket nr 3.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1997), 34 s.
- Brugge, B., Glantz, M., Sandell, K. *Friluftslivets pedagogik.* (Stockholm: Liber, 2002). 2. 5-26, 53-73, 83-123, 209-220, 248-256.
- Drougge, S. *I ur och skur i skolan.* (Stockholm: Friluftsförbundet, 2001), 80 s.
- Linnéll, I., Ström, P-O. *Handboll Idrotteket nr 16.* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998). 38 s.
- Madsen, Ø., & Irgens, P. *Slik lærer du och svømme.* (Oslo: Bodoni Förlag, 2005), 148 s.
- Nordgren, M. *Första hjälpen i terräng.* (Stockholm: SLAO, 2004), s. 6-33, 70-81, 96-97.
- Teng, G. "Spelet, aktören och regissören", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*. red. Larsson, H., & Meckbach, J. (Stockholm: Liber, 2007), s.120-140.
- Svenska orienteringsförbundet, *Nyckeln i naturen.* (Stockholm: SISU, 1998), 78 s.

Svenska orienteringsförbundet, *Orientera i skolan*. (Stockholm: SISU, 2007), 84 s.

Yttergren, L. *Friluftsliv i förändring, Idrotteket nr 2*. (Stockholm, Idrottshögskolan, . 1996), 25 s.

Kompendier i simning (Stockholm: GIH, 2007).

Orginalartiklar och examensarbeten.

Övrigt

Frånvaro

Vid frånvaro bestäms eventuell ersättningsuppgift samt hur obligatoriska moment skall återtogs i samråd med momentansvarig.

Utvärdering

Efter avslutad kurs sker utvärdering av varje student och undervisande lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom tre veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentens inflytande sker genom att kurs-/momentansvarig lärare samråder med studenterna om kursens/momentets innehåll och uppläggning, kursmål, examinationsformer samt informerar om betygskriterier före eller vid kurs-/momentstart.